

88000, Закарпатська область, м. Ужгород, вул. Фединця, 14
тел: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, веб-сайт: ww.vkdka.org

14 Fedyntsy Street, Uzhgorod, Zakarpatty Regional, 88000 Ukraine
phone: +38 (050) 432-17-88
email: p.nemesh@vkdka.org, web-site: ww.vkdka.org

Р І Ш Е Н Н Я

28 серпня 2024 року

м. Ужгород

Кваліфікаційно-дисциплінарна комісія адвокатури (КДКА) Закарпатської області в особі дисциплінарної палати (надалі – Дисциплінарна палата) у складі: голови Дисциплінарної палати Гончарова В.В., заступника голови Дисциплінарної палати Зеленька С.П., секретаря Дисциплінарної палати Бухтоярової О.В., членів Дисциплінарної палати: Бабича В.В., Кучеренка В.О., Марича Ю.І., Петюшки Р.В., Сочки І.І., Чорби П.П., розглянувши у відкритому засіданні в приміщенні КДКА Закарпатської області дисциплінарну справу стосовно адвокати К., –

ВСТАНОВИЛА:

25 жовтня 2023 року з Вищої кваліфікаційно-дисциплінарною комісії адвокатури до КДКА Закарпатської області надійшла для розгляду скарга громадянина Лоханька Дмитра Євгеновича від 04.10.2023, у якій наводяться відомості щодо вчинення адвокаткою К. дисциплінарного проступку.

За результатами перевірки наведених у цій скарзі відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 02.11.2023 стосовно адвокати К. порушено дисциплінарну справу.

23 листопада 2023 року КДКА Закарпатської області, розглянувши таку дисциплінарну справу, прийняла рішення про притягнення адвокати К. до дисциплінарної відповідальності із застосуванням до неї стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з ЄРАУ.

К. оскаржила вказані рішення КДКА Закарпатської області від 02.11.2023 та від 23.11.2023 шляхом подання до суду адміністративного позову.

Рішенням Закарпатського окружного адміністративного суду від 29 лютого 2024 року у справі №260/10589/23, залишеним без змін постановою Восьмого апеляційного адміністративного суду від 13 червня 2024 року, позов К. задоволено. Визнано протиправними і скасовані обидва оскаржувані нею рішення КДКА Закарпатської області та зобов'язано цю КДКА повторно розглянути скаргу Лоханька Д.Є. на поведінку адвокати К.

На виконання такого рішення суду Дисциплінарна палата повторно розпочала перевірку наведених у скарзі громадянина Лоханька Д.Є. відомостей шляхом надіслання на адресу адвокати К. відповідного письмового повідомлення від 09.07.2024 №140.

На таке повідомлення адвокатка К. надала письмову відповідь, у якій не навела жодних пояснень по суті скарги Лоханька Д.Є. У той же час запропонувала КДКА Закарпатської області наступне: виконати рішення Закарпатського окружного адміністративного суду від 29.02.2024 у справі №260/10589/23; внести до ЄРАУ відомості про поновлення права К. на заняття адвокатською діяльністю; повернути скаргу Лоханька Д.Є. особі, яка скерувала цю скаргу до КДКА Закарпатської області; принести адвокатці К. публічні письмові вибачення та компенсувати їй матеріальні витрати і моральну шкоду за рахунок осіб, які порушили її права та інтереси.

За результатами повторної перевірки наведених у скарзі громадянина Лоханька Д.Є. відомостей рішенням КДКА Закарпатської області від 31.07.2024 стосовно адвокати К. порушено дисциплінарну справу.

Адвокатка К. і скаржник Лоханько Д.Є., будучі завчасно і належним чином повідомлені про призначення розгляду цієї дисциплінарної справи на 28 серпня 2024 року, у засідання Дисциплінарної палати не з'явилися і причин цього не повідомили.

Згідно з ч.2 ст.40 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» неявка адвоката чи особи, яка ініціювала питання дисциплінарної відповідальності адвоката, на засідання дисциплінарної палати кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури без поважних причин за умови наявності доказів завчасного повідомлення зазначених осіб про місце, день і час засідання не перешкоджає розгляду дисциплінарної справи.

Аналогічні приписи містяться і у ст.46 Положення про порядок прийняття та розгляду скарг щодо неналежної поведінки адвоката, яка може мати наслідком його дисциплінарну відповідальність, затвердженого рішенням РАУ від 30.08.2014 №120 (надалі – Положення №120).

З урахуванням таких обставин і наведених норм законодавства Дисциплінарна палата не вбачає перешкод для розгляду дисциплінарної справи за відсутності адвокатки К. і скаржника Лоханька Д.Є.

Заслухавши Гончарова В.В., який доповів матеріали дисциплінарної справи, та дослідивши матеріали цієї справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

За даними Єдиного реєстру адвокатів України (ЄРАУ) адвокатка К. здійснює адвокатську діяльність на підставі відповідного свідоцтва №_____, виданого _____ згідно з рішенням Київської обласної КДКА від _____ №_____.

У скаргі Лоханько Д.Є. вказує, що 01 грудня 2021 року він уклав з адвокаткою К. договір про надання йому правової допомоги в кримінальній справі Святошинського районного суду міста Києва №759/13467/21, у якій вироком цього суду від 19.11.2021 скаржника визнано винним у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.309 КК України, та призначено покарання у виді позбавлення волі на строк 5 років. Правова допомога полягала в оскарженні даного вироку і участі в судових засіданнях судів відповідних інстанцій.

Адвокатка К. підготувала апеляційну скаргу на вказаний вирок, яка була подана у встановленому порядку. Ухвалою Київського апеляційного суду від 18.04.2023 така апеляційна скарга залишена без задоволення, а вказаний вирок – без змін.

Однак адвокатка К. не повідомила скаржника про таке судове рішення та з невідомих скаржнику причин не подала касаційну скаргу на зазначені вирок суду першої інстанції і ухвалу суду апеляційної інстанції.

Про те, що вирок суду набрав законної сили, він дізнався, коли до нього прибули працівники поліції для виконання цього вироку, повідомивши про оголошення його у розшук.

Крім того, скаржнику стало відомо, що з 12.06.2023 право адвокатки К. на заняття адвокатською діяльністю зупинено на шість місяців на підставі рішення КДКА Донецької області від 12.06.2023. Однак, адвокатка К. не повідомила його про таку обставину.

18 вересня 2023 року скаржник надіслав адвокатці К. листа, яким повідомив про розірвання в односторонньому порядку укладеного з нею договору про надання правової допомоги і просив повернути йому всі документи по справі. Однак адвокатка К. проігнорувала такий лист.

Скаржник вважає, що така поведінка адвокатки К. суперечить положенням ст.21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» та вимоги ст.ст.7, 8, 11, 26, 35 Правил адвокатської етики.

З огляду на це скаржник просить притягнути адвокатку К. до дисциплінарної відповідальності з накладенням на неї стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

До скарги додані письмові пояснення батьків скаржника Лоханька Євгена Федоровича і Лоханько Наталії Петрівни, у яких вони підтвердили наведені у скаргі обставини; копії договору від 01.02.2021 про надання правничої допомоги, судових рішень у кримінальній справі №759/13467/21, заяви скаржника від 18.09.2023 на адресу адвокатки К.; роздруківки скріншотів переписки скаржника з особою на ім'я Аліна Помічник адвоката у месенджері «Viber».

На письмове повідомлення Дисциплінарної палати від 09.07.2024 №140 про започаткування процедури повторного розгляду скарги Лоханька Д.Є. на поведінку адвокатки К., у якому містилася пропозиція надати пояснення по суті питань, порушених у такій скарзі, дана адвокатка надала письмову відповідь.

У цій відповіді адвокатка К. не надала жодних пояснень по суті скарги Лоханька Д.Є., у той же час запропонувала КДКА Закарпатської області наступне: виконати рішення Закарпатського окружного адміністративного суду від 29.02.2024 у справі №260/10589/23; внести до ЄРАУ відомості про поновлення права К. на заняття адвокатською діяльністю; повернути скаргу Лоханька Д.Є. особі, яка скерувала цю скаргу до КДКА Закарпатської області; принести адвокатці К. публічні письмові вибачення та компенсувати їй матеріальні витрати і моральну шкоду за рахунок осіб, які порушили її права та інтереси.

Дослідивши матеріали дисциплінарної справи, Дисциплінарна палата приходить до таких висновків.

01 грудня 2021 року між скаржником і адвокаткою К. укладено договір без номеру про надання правової допомоги, згідно з яким дана адвокатка зобов'язалася надати скаржнику необхідну правову допомогу при провадженні у кримінальних, адміністративних, цивільних, інших справах та в цілому по усім категоріям справ.

Ухвалами Київського апеляційного суду від 01.02.2023 та від 18.04.2023 підтверджується, що адвокатка К. приймала участь в кримінальній справі №759/13467/21 у статусі захисника Лоханька Д.Є., який обвинувачувався у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.3 ст.309 КК України. З цих же ухвал Київського апеляційного суду вбачається, що вироком Святошинського районного суду міста Києва від 19.11.2021 у даній кримінальній справі скаржника визнано винним у вчиненні вказаного кримінального правопорушення та засуджено до позбавлення волі на строк 5 років.

З наведеного слідує, що адвокатка К. прийняла на себе зобов'язання по наданню скаржнику правової допомоги і у зазначеній кримінальній справі зі стадії апеляційного оскарження вироку суду першої інстанції у цій справі.

Скаржник Лоханько Д.Є. визнає, що адвокатка К. у встановлений строк підготувала апеляційну скаргу на вирок Святошинського районного суду міста Києва від 19.11.2021 у даній справі, який був вчасно поданий до суду.

Ухвалою Київського апеляційного суду від 18.04.2023 така апеляційна скарга залишена без задоволення, а вирок Святошинського районного суду міста Києва від 19.11.2021 – без змін. Однак, касаційна скарга на вказані судові рішення судів обох інстанцій станом на 21 вересня 2023 року не була подана, що стверджується листом-відповіддю Верховного Суду від цього ж числа за №569/0/158-23.

Згідно з умовами п.7.2 укладеного між адвокаткою К. і скаржником договору про надання правової допомоги від 01.12.2021 цей договір, якщо він достроково не буде припинений з ініціативи однієї із сторін, діє протягом всього провадження у кримінальній, адміністративній, тощо справі доти, доки не будуть вичерпані всі засоби захисту, передбачені національним законодавством, а у справі не буде прийнято остаточне рішення.

Між тим, адвокатка К. не надала жодних доказів, які би свідчили про розірвання цього договору або про припинення його дії після постановлення Київським апеляційним судом ухвали від 18.04.2023 про залишення без змін вироку Святошинського районного суду міста Києва від 19.11.2021 у кримінальній справі №759/13467/21. Не здобуті такі докази і Дисциплінарною палатою.

Тому, Дисциплінарна палата вважає, що зобов'язання адвокатки К. по наданню скаржнику правової допомоги у кримінальній справі не припинилися після постановлення Київським апеляційним судом ухвали від 18.04.2023, у зв'язку з чим вона повинна була й надалі надавати йому таку допомогу, зокрема і шляхом підготовки та подання касаційної скарги на судові рішення судів обох інстанцій у кримінальній справі №759/13467/21.

Згідно з даними ЄРАУ рішенням КДКА Донецької області від 12 червня 2023 року адвокатку К. притягнуто до дисциплінарної відповідальності із застосуванням стягнення у вигляді зупинення її права на заняття адвокатською діяльністю строком на шість місяців.

Скаржник стверджує, що адвокатка К. не повідомила його про дані обставини щодо зупинення її права на заняття адвокатською діяльністю, тобто про виникнення обставин, які позбавили її можливості протягом строку такого зупинення надавати йому правову допомогу.

Скаржник також вказує, що дізнавшись про зупинення права адвокатки К. на заняття адвокатською діяльністю, він надіслав на адресу цієї адвокатки для листування, зазначену в укладеному між ними договорі від 01.12.2021 про надання правової допомоги (_____), листа від 18.09.2023, яким повідомив про розірвання ним вказаного договору та просив повернути йому всі наявні у неї матеріали і процесуальні документи, пов'язані з виконанням нею доручення по наданню йому правової допомоги, а також надати акт виконаних нею робіт по наданню такої допомоги (копія листа наявна в матеріалах дисциплінарної справи).

Адвокатка К. також не надала жодних доказів на підтвердження інформування нею скаржника про факт зупинення її права на заняття адвокатською діяльністю, повернення йому всіх матеріалів і процесуальних документів та надання акту виконаних робіт.

Не здобуті такі докази і Дисциплінарною палатою.

Пунктами 1 та 6 частини першої статті 21 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» встановлено, що під час здійснення адвокатської діяльності адвокат зобов'язаний дотримуватися правил адвокатської етики та виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством та договором про надання правової допомоги.

За приписами ст.47 КПК України захисник зобов'язаний використовувати засоби захисту, передбачені цим Кодексом та іншими законами України, з метою забезпечення дотримання прав, свобод і законних інтересів підозрюваного, обвинуваченого.

Статтею 12 Правил адвокатської етики, затверджених Звітно-виборним з'їздом адвокатів України 09.06.2017, із змінами, затвердженими З'їздом адвокатів України 15.02.2019 (надалі – Правила адвокатської етики), встановлено, що всією своєю діяльністю адвокат повинен стверджувати повагу до адвокатської професії, яку він уособлює, її сутності та громадського призначення, сприяти збереженню та підвищенню поваги до неї в суспільстві.

Стаття 12-1 Правил адвокатської етики зобов'язує адвоката бути добропорядним, чесно та гідно виконувати свої професійні обов'язки.

Відповідно до ст.27 Правил адвокатської етики кожному дорученню, незалежно від розміру обумовленого гонорару, адвокат повинен приділяти розумно необхідну для його успішного виконання увагу. При виконанні доручення адвокат зобов'язаний використати всі розумно необхідні і доступні йому законні засоби для надання ефективної професійної правничої (правової) допомоги клієнту, здійснення його захисту або представництва. Адвокат повинен намагатися оперативно виконувати доручення клієнта, визначених в договорі про надання правової допомоги, дотримуючись при цьому всіх інших вимог, що пред'являються законом і Правилами.

Згідно з ст.26 Правил адвокатської етики адвокат зобов'язаний інформувати клієнта про його законні права та обов'язки. Адвокат повинен з розумною періодичністю інформувати клієнта про хід та результати виконання доручення і своєчасно відповідати на запити клієнта про стан його справи. Інформація має подаватися клієнту в обсязі, достатньому для того, щоб він міг приймати обґрунтовані рішення стосовно суті свого доручення та його виконання.

Статтею 35 Правил адвокатської етики передбачено, що при розірванні договору (незалежно від причин) адвокат зобов'язаний: повернути клієнту отримані від нього документи, а також документи, видані адвокату для клієнта іншими особами в ході виконання доручення; поінформувати клієнта щодо здійсненої адвокатом роботи (наданих послуг) і передати клієнту копії процесуальних документів, наявних у адвоката.

З огляду на зазначене Дисциплінарна палата визнає, що бездіяльність адвокатки К. у вигляді неподання касаційної скарги на судові рішення у кримінальній справі №759/13467/21, неповідомлення скаржника Лоханька Д.Є. про зупинення її права на заняття адвокатською діяльністю, непередання йому отриманих від нього документів і здобутих процесуальних документів та ненадання йому акту виконаних робіт є порушенням вимог ст.47 КПК України, перелічених положень Правил адвокатської етики і невиконанням професійних обов'язків адвоката.

Відповідно до п.п.3, 5 ч.2 ст.34 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» дисциплінарним проступком адвоката є порушення правил адвокатської етики та невиконання або неналежне виконання ним своїх професійних обов'язків.

За таких обставин Дисциплінарна палата приходить до висновку про вчинення адвокаткою К. дисциплінарного проступку, а відтак і про наявність підстав для притягнення її до дисциплінарної відповідальності.

При обранні виду стягнення Дисциплінарна палата виходить з наступного.

Частиною першою ст.35 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» передбачено, що за вчинення дисциплінарного проступку до адвоката може бути застосовано одне з таких дисциплінарних стягнень: попередження; зупинення права на заняття адвокатською діяльністю на строк від одного місяця до одного року; позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.

Частиною другою статті 32 цього ж Закону встановлено, що накладення на адвоката дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю може застосовуватися виключно у разі: 1) порушення присяги адвоката України; 2) розголошення адвокатом відомостей, що становлять адвокатську таємницю, використання їх у своїх інтересах або в інтересах третіх осіб; 3) заподіяння протиправними діями адвоката, пов'язаними із здійсненням ним адвокатської діяльності, значної шкоди клієнту, якщо така шкода встановлена судовим рішенням, що набрало законної сили; 4) систематичного або грубого одноразового порушення правил адвокатської етики, що підриває авторитет адвокатури України.

Обираючи вид стягнення, Дисциплінарна палата приймає до уваги, що рішенням КДКА Донецької області від 12.06.2023 №39 та двома рішеннями КДКА Рівненської області від 25.10.2023 №Д/10-5 і №Д/10-6 вона притягалася до дисциплінарної відповідальності за порушення Правил адвокатської етики і до неї застосовані стягнення у вигляді зупинення права на заняття адвокатською діяльністю строком на шість місяців (рішенням КДКА Донецької області від 12.06.2023 №39 і рішенням КДКА Рівненської області від 25.10.2023 №Д/10-5) та строком на дванадцять місяців (рішенням КДКА Рівненської області від 25.10.2023 №Д/10-6).

Відтак, Дисциплінарна палата приходить до переконання про наявність в діях адвокатки К. систематичного порушення правил адвокатської етики.

При цьому, враховуючи обставини дисциплінарної справи і характер допущених адвокаткою К. порушень Правил адвокатської етики, Дисциплінарна палата визнає, що така поведінка цієї адвокатки підриває авторитет адвокатури України.

У зв'язку з цим Дисциплінарна палата вважає за можливе і необхідне припинити право адвокатки К. на заняття адвокатською діяльністю шляхом накладення на неї дисциплінарного стягнення у вигляді позбавлення такого права з наступним виключенням її з Єдиного реєстру адвокатів України.

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.31, 33, 34, 35, 40, 41 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», Дисциплінарна палата -

РІШИЛА:

Притягнути адвокатку К. (свідectво про право на заняття адвокатською діяльністю _____, видане _____ згідно з рішенням Київської обласної КДКА від _____ №_____) до дисциплінарної відповідальності.

Застосувати до адвокатки Криворучко Лариси Сергіївни дисциплінарне стягнення у вигляді **позбавлення права на заняття адвокатською діяльністю з наступним виключенням з Єдиного реєстру адвокатів України.**

Копію цього рішення надіслати або вручити під розписку адвокатці та особі, яка ініціювала питання про дисциплінарну відповідальність адвокатки.

Дане рішення може бути оскаржено протягом тридцяти днів з дня його прийняття до Вищої кваліфікаційно-дисциплінарної комісії адвокатури або до суду.

Голова Дисциплінарної палати	(підпис)	Валентин ГОНЧАРОВ
Секретар Дисциплінарної палати	(підпис)	Оксана БУХТОЯРОВА